

arī pakal, nemet

UZZIŅAI

VIESSTRĀDNIKI LATVIJĀ

- Šogad no janvāra līdz septembrim viesstrādniekiem piešķirtas 13 989 darba atļaujas (DA), no tām vīriešiem – 12 747, sievietēm – 1242;
- DA piešķirtas viesstrādniekiem no 87 valstīm 694 profesijās, 75 nozarēs.

10 TOPA NOZARES

Nozare	DA skaits	% no DA kopskaita
1. Sauszemes transports un cauruļvadu transports	5295	38
2. Ēku būvniecība	1253	9
3. Darbaspēka meklēšana un nodrošināšana ar personālu	1129	8
4. Datorprogrammēšana, konsultēšana un saistītas darbības	968	7
5. Specializētie būvdarbi	576	4
6. Inženierbūvniecība	492	4
7. Ēdināšanas pakalpojumi	400	3
8. Gatavo metālizstrādājumu ražošana, izņemot mašīnas un iekārtas	332	2
9. Pārtikas produktu ražošana	272	2
10. Iekārtu un ierīču remonts un uzstādīšana	249	2

10 TOPA VALSTIS

Valsts	DA skaits	% no DA kopskaita
1. Uzbekistāna	3246	23
2. Baltkrievija	2863	20
3. Ukraina	2009	14
4. Indija	224	9
5. Tadžikistāna	930	7
6. Krievija	690	5
7. Gruzija	395	3
8. Kirgizstāna	353	3
9. Azerbaidžāna	284	2
10. Kazahstāna	249	2

Daļa sabiedrības, apspriežot uzņēmēju nostāju, ka Latvijai jāpiesaista vairāk viesstrādnieku, pauž, ka mums pašiem vēl ir neizmantoti darbaroku resursi, taču algas daudzviet ir tādas, kādas tās ir.

D. Baumanē norāda, ka situācijas ir dažādas un taisnība mēdz būt abām pusēm. Ir cilvēki, kuri, strādājot maz, vēlas saņemt lielu algu, bet ir arī darbvietas, kuras zaudē strādājošos nevis atalgojuma, bet priekšniecības attieksmes dēļ. "Attieksmes jautājums tiešām ir ļoti būtisks," pauž NVA Liepājas filiāles vadītāja.

Tāpat ne visi strādājošie spēj izturēt naktsmaiņas, kas mēdz būt pat 12 stundu garas. "Darba devējiem būtu jāpavērtē, vai tādas tiešām ir vajadzīgas," viņa uzsver.

Nepietiekami izmantots resurss darba tirgū ir arī cilvēki ar invaliditāti. Veselības dēļ invalīdi vēlas strādāt pusslodzes darbu, bet šādu piedāvājumu ir ļoti maz.

10 TOPA PROFESIJAS

Profesija	DA skaits	% no DA kopskaita
1. Kravas automobiļa vadītājs	4646	33
2. Būvstrādnieks	1182	8
3. Palīgstrādnieks	994	7
4. Vilcējaautomobiļa vadītājs	822	6
5. Programmētājs	343	2
6. Pavārs	335	2
7. Ceha strādnieks	274	2
8. Betonētājs	171	1
9. Profesionāls sportists	150	1
10. Mākslīgo būvju palīgstrādnieks	133	1

AVOTS: PMLP

Darba devēji, piesakot NVA vakances, aizvien biežāk norāda, ka meklē plaša profila, nevis šauras jomas speciālistus. Līdz ar to cilvēkiem jābūt gataviem attīstīt zināšanas un prasmes visa mūža garumā.

Viena no NVA piedāvātajām programmām ir transportlīdzekļu un traktortehnikas vadītāju apmācība. D. Baumanē vērtē, ka tā ir noderīga programma, jo tajā iesaistās arī sievietes, iegūstot gan C un pat CE kategorijas transportlīdzekļu vadīšanas tiesības, kas ļauj vadīt visus transportlīdzekļus ar piekabēm. Tāpat sievietes ik pa laikam iekļaujoties metinātāju apmācību grupās. "Viss mainās un attīstās," teic D. Baumanē.

EKSPERTS

DIENAS
TĒMA

Darba kandidātam jābūt "pārdot" sevi

Māris Silinieks, personāla atlases uzņēmuma "WorkingDay Latvia" mārketinga direktors

Ikdienā mums nākas saskarties ar to, ka darba devēji dažkārt neapzinās, ka arī darba tirgū pastāv jēdziens – konkurence. Tas nozīmē, ka par savu darba devēja tēlu un reputāciju jā rūpējas ne mazāk kā par sava produkta kvalitāti. Pretējā gadījumā var nākties ņemt darbā tādus speciālistus, kuriem atteica konkurenti, jo arī darbinieki vēlas strādāt pie labākā darba devēja.

Tomēr arī ļoti labu reputāciju iekarojušiem darba devējiem dažkārt nākas saskarties ar grūtībām atrast darbiniekus, ja tie ir darba tirgū ļoti pieprasīti speciālisti. Tas parasti nozīmē, ka darbinieku vajadzēs pārvilināt no konkurējoša uzņēmuma, un tādā situācijā noteikti nelīdzēs darba sludinājums internetā. Pieprasītākos speciālistus darba devēji sargā kā acuraugu – viņiem ir laba alga, ideāli darba apstākļi un saprotoša vadība. Tādās reizēs ieteiktu uzreiz vērsties pie personāla atlases uzņēmuma, jo, diendienā strādājot ar simtiem un tūkstošiem darba meklētāju, personāla atlases speciālistam ir uzkrātas prasmes, kā pareizi izvēlēties īsto un kā pareizi uzrunāt kandidātu. Turklāt viņam ir "bieza piezīmju grāmatiņa" ar labu speciālistu

tālruna numuriem.

Ir atsevišķi IT&T jomas uzņēmumi, kas meklē darbiniekus visu laiku. Ja darba tirgū atrodas kāds piemērots, tas tiek pieņemts darbā, bet meklējumi turpinās. IT&T joma ir viena no tām, kurai izglītības iestādes nespēj piegādāt speciālistus atbilstoši arvien lielākam pieprasījumam.

Tajā pašā laikā arī darba pretendenti ne vienmēr uzvedas tā, lai viņi būtu viegli saņiedzami darba devējiem. Dažkārt pat mērķtieci slēpj savu identitāti sociālajos tīklos, lai "galvu mednieki" nevarētu viņus uzmeklēt. Kāds augsta līmeņa programmētājs man reiz atzina, ka viņam zvana un piedāvā darbu pat vairākas reizes dienā, tāpēc zvanītājiem no svešiem numuriem viņš vairs neatbildot.

Bet ja darba meklētājs vēlas sevi padarīt redzamu darba tirgū, tad noteikti būtu jā sāk ar rūpīgi izveidotu "LinkedIn" profilu, vajadzētu arī piedomāt, kā tu izskaties citos sociālajos tīklos. Darba meklējumos noteikti nevajadzētu paļauties uz kvantitāti, izsūtīt lielu skaitu pieteikumu uz visām vakancēm pēc kārtas. Tā ir kļūda, ko bieži pieļauj darba meklētāji. Arī darba kandidātam jābūt "pārdot" sevi, konkurējot ar citiem amata kandidātiem. Lai saņemtu darba piedāvājumu, jāprot būt labākajam, bet ar paviršu attieksmi tas var neizdoties.

Runājot par šī brīža tendencēm darba tirgū, ir jūtamas izmaiņas lietās, ko mums iemācīja Covid-19 pandēmija. Uzņēmēji saprata, ka daudz var darīt attālināti. Var tikties ar klientiem, rīkot sapulces un pat darbiniekus var nodarbināt attālināti. Pašlaik darba tirgus pēc visiem satricinājumiem, Covid-19, kara Ukrainā, enerģijas sadārdzinājuma, ir stabilizējies, un uzņēmējdarbībā ir jūtams piesardzīgs optimisms, uz ko norāda arī salīdzinoši lielais brīvo vakanču īpatsvars.▶

PADOMI DARBA MEKLĒTĀJIEM

- Nekādā gadījumā neveiciet priekšapmaksu darba iekārtošanās aģentūrās.
- Pirms darba sākšanas noskaidrojiet, kāda ir darbinieku mainība uzņēmumā un kāds ir iemesls iepriekšējā darbinieka atlaišanai. Sazināties ar citiem uzņēmuma darbiniekiem.
- Nosūtīt CV darba devējam, neuzrādīet lieku informāciju; neprecizējiet dzīvesvietu, pietiks, ja norādīsiet tikai pilsētu vai rajonu.
- Pēc vienošanās uz interviju ejiet tikai oficiālās vietās un darba laikā. Ja rodas šaubas, ignorējiet darba piedāvājumu vai tikšanos.
- Ziņojiet atbildīgām iestādēm par jebkuru darba devēja nekorektu darbību, kā arī par sludinājumu iesniedzējiem vai vēstulēm ar piedauzīgiem priekšlikumiem.

AVOTS: SS.LV

<< Jautāts, vai viesstrādnieki varētu būt risinājums, M. Plūksna norāda: "Grūti teikt, bet, ja cilvēki brauc šeit ar mērķi strādāt, tad viņi nebūs tie, kas pēc pirmās algas pazudīs. Pie mums jau arī cilvēki ir dažādi, un es ceru, ka gan jau man izdosies atrast to pastāvīgo un īsto darbinieku. Katrā ziņā plašāka viesstrādnieku piesaiste kaut kādu konkurenci radītu mazkvalificētā darbaspēka vidū un man kā darba devējam noteikti būtu vieglāk."

Reizēm svarīgāka attieksme, ne alga

"Vai viesstrādnieki ir izeja? Domāju, ka ne. Tas var būt tikai īstermiņa risinājums, piemēram, piesaistot viesstrādniekus vasaras sezonā ražas novākšanā vai izmantojot kāda objekta būvniecībā," vērtē NVA Liepājas filiāles vadītāja.

Tas, cik daudz viesstrādnieku nodarbināti Liepājā, nav zināms. Pilsonības un migrāciju lietu pārvaldei (PMLP) ir dati par izsniegtajām darba atļaujām Latvijā, taču atsevišķi par reģioniem informācija netiekot apkopota. NVA gan var nosaukt profesijas, kurās Liepājas uzņēmēji šogad aicinājuši darbā viesstrādniekus. Līderos ir būvnieki, tad seko pavāri, cehu strādnieki, mākslīgo būvju (tilti, satiksmes pārvadi, tuneļi, caurtekas, ūdens novadīšanas ietaises utt.) palīgstrādnieki, salīdzinoši nelielā skaitā arī kravas automobiļu vadītāji, ceļu būves palīgstrādnieki, elektroiekārtu montieri, daži metinātāji, elektriķi.